

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till rådets direktiv och förordning (genomförandebestämmelser för direktivet om mervärdesskatt på e-handel)

Med stöd av 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 11 december 2018 till rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 vad gäller bestämmelserna om distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor, COM(2018) 819, och till rådets genomförandeförordning om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 vad gäller leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster som förmedlas genom elektroniska gränssnitt och de särskilda ordningarna för beskattningsbara personer som tillhandahåller tjänster till icke beskattningsbara personer, som utför distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor, COM(2018) 821, samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 31 januari 2019

Finansminister Petteri Orpo

Specialsakkunnig Tuula Karjalainen

FINANSMINISTERIET

PROMEMORIA

EU/2018/1840,
EU/2018/1843

31.1.2019

FÖRSLAG TILL GENOMFÖRANDEBESTÄMMELSER FÖR DIREKTIVET OM MERVÄRDESSKATT PÅ E-HANDEL

1 Allmänt

Europeiska kommissionen lade den 11 december 2018 fram följande förslag:

— förslag till rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 vad gäller bestämmelserna om distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor, COM(2018) 819, och

— förslag till rådets genomförandeförordning om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 vad gäller leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster som förmedlas genom elektroniska gränssnitt och de särskilda ordningarna för beskattningsbara personer som tillhandahåller tjänster till icke beskattningsbara personer, som utför distansförsäljning av varor och vissa inhemska leveranser av varor, COM(2018) 821.

Syftet med förslag COM(2018) 819 är att fastställa de kompletterande bestämmelser som behövs för genomförandet av de ändringar av direktivet om mervärdesskatt vid e-handel av den december 2017 som är tillämpliga från och med den 1 januari 2021. Detta gäller särskilt bestämmelser om elektroniska gränssnitt som möjliggör leveranser av varor till EU från beskattningsbara personer som inte är etablerade i EU och de särskilda ordningarna för deklaration och betalning av mervärdesskatt vid import.

Syftet med förslag COM(2018) 821 är att fastställa de detaljerade bestämmelser som behövs för att genomföra de föreslagna ändringarna av mervärdesskattedirektivet.

2 Bakgrund till förslaget

Bestämmelser om det mervärdesskattesystem som tillämpas i EU finns i rådets direktiv 2006/112/EG (mervärdesskattedirektivet).

Rådet antog den 5 december 2017 rådets direktiv (EU) 2017/2455, nedan *direktivet om mervärdesskatt vid e-handel*, genom vilket mervärdesskattedirektivet ändrades. Genom direktivet infördes bl.a. följande åtgärder:

— räckvidden utvidgas för de särskilda ordningarna för icke-etablerade beskattningsbara personer som tillhandahåller telekommunikationstjänster, radio och televisionssändningar samt för tjänster som tillhandahålls på elektronisk väg till icke beskattningsbara personer enligt definitionen i mervärdesskattedirektivet (den s.k. mini-one-stop-shop-ordningen, MOSS) till att omfatta alla typer av tjänster och gemenskapsintern distansförsäljning av varor och distansförsäljning av varor importerade från ett tredje territorium eller ett tredjeland, vilket omvandlar mini-one-stop-shop-ordningen till en ordning med en enda kontaktpunkt,

— det införs särskilda bestämmelser för beskattningsbara personer som genom användning av ett elektroniskt gränssnitt, såsom en marknadsplats, en plattform, en portal eller liknande, möjliggör vissa leveranser från andra beskattningsbara personer till icke-beskattningsbara personer.

Direktivet är ett led i handlingsplanen för mervärdesskatt, COM(2016) 148. Direktivet har identifierats som ett centralt initiativ i strategin för den digitala inre marknaden, strategin för den inre marknaden och handlingsplanen för e-förvaltning.

Direktivet om mervärdesskatt på e-handel och rådets genomförandeförordning (EU) 2017/2459 antogs i december 2017. Syftet med dessa är att förbättra den inre marknads funktion och konkurrenskraften hos företagen i EU samt att säkerställa en effektiv beskattning av e-handel. Syftet är också att minska företagens administrativa kostnader och öka medlemsstaternas skatteinkomster.

Det aktuella förslaget COM(2018) 819 innehåller bestämmelser som krävs för att komplettera direktivet om mervärdesskatt vid e-handel. Förslag COM(2018) 821 innehåller de detaljerade bestämmelser som krävs för att genomföra direktivet om mervärdesskatt vid e-handel.

3 Förslagets syfte

Förslag COM(2018) 819 innehåller nya bestämmelser om beskattningsbara personer som driver elektroniska gränssnitt, såsom marknadsplatser, plattformar och portaler som möjliggör leveranser av varor inom EU från beskattningsbara personer som inte är etablerade i EU. Ändringarna syftar till att minska den administrativa bördan för sådana beskattningsbara personer genom att fler transaktioner kan rapporteras via den enda kontaktpunkten, vilket effektiviserar uppbörden av mervärdesskatt.

Genom förslag COM(2018) 821 fastställs detaljerade genomföranderegler för direktivet om mervärdesskatt vid e-handel. Direktivet utvidgar tillämpningsområdet för MOSS till alla gränsoverskridande tillhandahållanden av tjänster mellan företag och kunder samt till distansförsäljning av varor både inom EU och från tredjeländer eller tredjeteritorier till EU. Ordningen med en enda kontaktpunkt förenklar förfarandena för deklaration och betalning av mervärdesskatt. De föreslagna genomförandebestämmelserna syftar till att harmonisera tillämpningen av direktivet, förtydliga beskattningsförfarandena och öka rättssäkerheten.

4 Förslagets huvudsakliga innehåll

4.1 Förslag COM(2018) 819/direktivändringar

Förtydligande avseende platsen för leverans av varor

Om en beskattningsbar person genom användning av ett elektroniskt gränssnitt, såsom en marknadsplats, en plattform, en portal eller liknande, möjliggör distansförsäljning av varor importerade från ett tredjeteritorium eller ett tredjeland i försändelser med ett värde på högst 150 euro (artikel 14a.1 i mervärdesskattedirektivet) eller leverans av varor inom gemenskapen från en beskattningsbar person som inte är etablerad inom gemenskapen till en icke beskattningsbar person (artikel 14a.2 i mervärdesskattedirektivet) ska den beskattningsbara personen som möjliggör leveransen själv anses ha tagit emot och levererat dessa varor.

Med stöd av dessa bestämmelser delas en leverans upp på två leveranser när leverantören säljer varorna till kunden genom användning av ett elektroniskt gränssnitt, dvs. en leverans från leverantören till det elektroniska gränssnittet (B2B-leverans) och en leverans från det elektroniska gränssnittet till kunden (B2C-leverans). För att det ska vara möjligt att fastställa den korrekta platsen för leveransen måste man fastställa vilken leveranstyp en sändning eller en transport tillhör. Enligt förslaget bör försändelsen eller transporten hänföras till leveransen från det elektroniska gränssnittet till kunden.

Undantag från skatteplikt för leverantören och leveranser från ett elektroniskt gränssnitt och leverantörens rätt att göra avdrag

Enligt förslaget ska leverantörer som säljer varor genom användning av ett elektroniskt gränssnitt till det elektroniska gränssnittet undantas från skatteplikt, och leverantören ska kunna göra avdrag för den ingående mervärdesskatt som leverantören har betalt för inköpet eller importen av de levererade varorna. Bestämmelsen ska tillämpas när det elektroniska gränssnittet ska betraktas som beskattningsbart för leverans av varor inom gemenskapen från en beskattningsbar person som inte är etablerad inom gemenskapen till en icke beskattningsbar person.

Tillämpning av ordningen med en enda kontaktpunkt på vissa inhemska leveranser

Företag som inte är etablerade inom gemenskapen och som levererar varor via ett elektroniskt gränssnitt kan ha varulager i flera olika medlemsstater från vilka de gör inhemska leveranser. Den typen av leveranser omfattas för närvarande inte av den särskilda ordningen för gemenskapsinterna distansförsäljningar av varor och för tjänster som tillhandahålls av beskattningsbara personer som är etablerade i gemenskapen, men inte i konsumtionsmedlemsstaten. Elektroniska gränssnitt som anses ha levererat varorna själva ska då vara tvungna att registrera sig för mervärdesskatt i alla de berörda medlemsstaterna och redovisa mervärdesskatt för de inhemska leveranserna. Enligt förslaget får elektroniska gränssnitt utnyttja ordningen med en enda kontaktpunkt vid inhemska leveranser till kunder i ovannämnda fall.

Särskild ordning för import och tidsfrist för betalning av skatt

De särskilda ordningarna för deklaration och betalning av mervärdesskatt vid import får användas om ordningen med en enda kontaktpunkt inte tillämpas på importen. För att säkerställa konsekvens när det gäller betalning av mervärdesskatt och importtull vid import av varor föreslås det att den tidsfrist för betalning av skatt som tillämpas inom den särskilda ordningen för import ska ändras för att stämma överens med tidsfristen för betalning av importtull, som löper ut den sextonde dagen i månaden efter importmånaden.

Ikraftträdande

Enligt direktivförslaget ska bestämmelserna tillämpas från och med den 1 januari 2021, då de relevanta bestämmelserna i direktivet om mervärdesskatt vid e-handel ska börja tillämpas.

4.2 Förslag COM(2018) 821/ändringar i förordningen

Leverantörens indirekta medverkan i försändelsen eller transporten av varor

I artikel 14.1 i mervärdesskattedirektivet definieras ”gemenskapsintern distansförsäljning av varor” och ”distansförsäljning av varor importerade från ett tredje territorium eller ett tredje-

land”. Dessa omfattar också leveranser av varor om leverantören indirekt medverkar i försändelsen eller transporten till kunden. I förslaget definieras innebörden av begreppet ”indirekt medverkan”.

Bestämmelser om elektroniska gränssnitt

Genom artiklarna 14a och 242a i mervärdesskattedirektivet införs särskilda bestämmelser för elektroniska gränssnitt, såsom en marknadsplats, plattform eller portal som förmedlar vissa leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster som görs av andra beskattningsbara personer.

I förslaget

— Definieras de situationer där en beskattningsbar person anses förmedla försäljning av varor genom användning av ett elektroniskt gränssnitt. Uttrycket ”förmedla” avser användning av ett elektroniskt gränssnitt som gör det möjligt för en kund och en leverantör som säljer varor via det elektroniska gränssnittet att komma i kontakt, och att detta leder till en leverans av varor till den kunden genom det elektroniska gränssnittet.

— Definieras de situationer där en beskattningsbar person inte anses förmedla försäljning av varor genom användning av ett elektroniskt gränssnitt. En beskattningsbar person ska inte anses förmedla en leverans av varor om följande villkor är uppfyllda: den beskattningsbara personen har inte, vare sig direkt eller indirekt, fastställt de allmänna villkoren för leveransen av varor, den beskattningsbara personen medverkar inte, vare sig direkt eller indirekt, till att påföra skatt för gjorda betalningar, och den beskattningsbara personen medverkar inte, vare sig direkt eller indirekt, till beställningen eller leveransen av varorna.

— Definieras de aktörer som inte betraktas som beskattningsbara personer som driver elektroniska gränssnitt. Till dessa hör beskattningsbara personer som bara tillhandahåller hantering av betalningar i samband med leveransen av varor eller förteckning eller marknadsföring av varor eller som enbart omdirigerar eller överför kunder till andra elektroniska gränssnitt där varorna saluförs.

— Fastställs den tidpunkt då betalningen har godkänts avseende leveranser och tillhandahållanden som en beskattningsbar person förmedlar genom användning av ett elektroniskt gränssnitt. Den tidpunkt då betalningen har godkänts avser den tidpunkt då betalningsbekräftelsen, meddelande om betalningsgodkännande eller ett betalningsåtagande från kunden tagits emot av den leverantör eller dess representant som säljer varor via det elektroniska gränssnittet, oavsett när den faktiska utbetalningen görs.

— Fastställs vilken typ av uppgifter som ska bevaras i räkenskaperna över beskattningsbara personer som förmedlar leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster i gemenskapen genom användning av ett elektroniskt gränssnitt.

En beskattningsbar person som förmedlar vissa leveranser av varor inom gemenskapen genom användning av ett elektroniskt gränssnitt anses själv ha tagit emot och levererat varorna och är skyldig att betala mervärdesskatt på dessa leveranser. Enligt förslaget ska ett elektroniskt gränssnitt emellertid i vissa situationer inte hållas ansvarigt för mervärdesskattebelopp som överstiger den mervärdesskatt som deklarerats och betalats för försäljning som gjorts via gränssnittet. Befrielse från skyldigheten att betala skatt förutsätter att det elektroniska gränssnittet är beroende

av information som lämnas av den leverantör som säljer varorna via det elektroniska gränssnittet, att informationen är felaktig och att det elektroniska gränssnittet kan visa att man inte kände till och rimligen inte kunde ha känt till att dessa uppgifter var felaktiga.

Dessutom föreslås det att alla leverantörer som säljer varor via gränssnittet ska anses vara beskattningsbara personer och att de som köper varorna ska anses vara icke beskattningsbara personer. Denna presumtion befriar gränssnittet från bördan att behöva bevisa säljarens och kundens verksamhet.

Bestämmelser som gäller särskilda ordningar för mervärdesskatt

Enligt förslaget ska det registreringsnummer som identifieringsmedlemsstaten tilldelar en förmedlare som agerar i den beskattningsbara personens namn och på uppdrag av den beskattningsbara person som använder sig av systemet med en enda kontaktpunkt för distansförsäljning av varor importerade från ett tredjeteritorium eller ett tredjeland endast utgöra ett tillstånd att agera som förmedlare. Registreringsnumret kan inte användas av förmedlaren för att redovisa mervärdesskatt på beskattningsbara transaktioner.

Om en beskattningsbar person frivilligt upphör med att använda MOSS, ska den beskattningsbara personen enligt gällande bestämmelser uteslutas från MOSS i alla medlemsstater under två kalenderkvartal. Denna bestämmelse ska strykas, eftersom den inte anses användbar av medlemsstaterna och kan skapa ytterligare bördor för de beskattningsbara personerna.

Det är möjligt att göra rättelser inom tre år av tidigare mervärdesskattedeklarationer som lämnats genom systemet med en enda kontaktpunkt i en senare deklaration. I förslaget preciseras hur rättelser av deklarationer som avser skatteperioder före den 1 januari 2021 ska behandlas från och med 2021. För att begränsa konsekvenserna av övergången från ett system till ett annat behålls det nuvarande systemet för att göra rättelser av mervärdesskattedeklarationer som lämnats genom MOSS som avser perioderna från och med det fjärde kvartalet 2017 till och med det fjärde kvartalet 2020.

Enligt systemet med en enda kontaktpunkt måste rättelser av tidigare mervärdesskattedeklarationer lämnas in i en senare deklaration. När den slutliga mervärdesskattedeklarationen har lämnats in kommer det inte längre att vara möjligt för en beskattningsbar person som utesluts från den enda kontaktpunkten att lämna in senare mervärdesskattedeklarationer. Enligt förslaget ska eventuella rättelser av den slutliga deklarationen och tidigare deklarationer som uppkommit efter inlämnandet av den slutliga deklarationen fullgöras direkt hos skattemyndigheterna i den berörda konsumtionsmedlemsstaten.

En beskattningsbar person som utnyttjar en särskild ordning behöver inte längre bokföra namnen på kunderna. Dessa uppgifter behövs inte för att fastställa den medlemsstat i vilken leveransen är beskattningsbar. Om uppgifterna bevaras kan det också ge upphov till dataskyddsproblem. För att underlätta kontrollen av leveranser av varor föreslås det att information om återvändande av varor och försändning eller transaktionsnummer ska inkluderas bland de uppgifter som beskattningsbara personer ska bevara.

Ikraftträdande

Enligt den föreslagna förordningen ska åtgärderna tillämpas från och med den 1 januari 2021, dvs. tillämpningsdatumet för de relevanta bestämmelserna i direktivet om mervärdesskatt på e-

handel som detta förslag genomför. Beskattningsbara personer ges en möjlighet att registrera sig i systemet med en enda kontaktpunkt från och med den 1 oktober 2020.

5 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslag COM(2018) 819 grundar sig på artikel 113 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). I artikeln föreskrivs att rådet ska enhälligt i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter att ha hört Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén anta bestämmelser om harmonisering av lagstiftningen om indirekta skatter.

Förslaget tar itu med vissa frågor som uppstått till följd av antagandet av direktivet om mervärdesskatt vid e-handel, vilket måste tillämpas på samma sätt i alla medlemsstater. Syftet med de ändringar som ingår i förslaget är framförallt att se till att bestämmelserna om elektroniska gränssnitt tillämpas på ett harmoniserat sätt av alla medlemsstater, för att motverka att det uppstår kryphål som kan ge upphov till inkomstförluster.

Förslag COM(2018) 821 grundar sig på artikel 397 i mervärdesskattedirektivet, som föreskriver att rådet enhälligt på kommissionens förslag ska besluta om nödvändiga åtgärder för tillämpningen av detta direktiv. Genom förslaget ändras de detaljerade bestämmelser som krävs för en väl fungerande MOSS som fastställs i genomförandeförordningen för mervärdesskattedirektivet, efter utvidgningen av dess tillämpningsområde. Ordningen med en enda kontaktpunkt är ett EU-omfattande it-system som möjliggör elektroniskt utbyte av registreringar av mervärdesskatt och uppgifter om mervärdesskattedeclarationer mellan medlemsstaterna, vilka måste grundas på harmoniserade detaljerade rättsliga bestämmelser.

Enligt kommissionen är förslagen förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Regeringens ståndpunkt motsvarar kommissionens uppfattning om subsidiaritetsprincipen.

6 Den nationella behandlingen av förslagen och behandlingen i Europeiska unionen

Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har ännu inte lämnat sina yttranden om förslagen.

Behandlingen av förslaget i rådets arbetsgrupp för skattefrågor har inletts den 12 december 2018.

Ett utkast till promemoria om förslagen har 18–22.1.2019 behandlats i ett skriftligt förfarande i sektion EU9 (Skatter) under kommittén för EU-ärenden.

7 Förslagets konsekvenser för Finland

Direktivförslaget förutsätter att Finlands mervärdesskattelagstiftning ändras för att stämma överens med EU-lagstiftningen. Genomförandeförordningen är direkt juridiskt bindande för medlemsstaterna och genomförandet av den förutsätter inga nationella lagstiftningsåtgärder.

Syftet med förslagen är att precisera och förtydliga bestämmelserna i direktivet om mervärdesskatt på e-handel som antogs i december 2017. De särskilda ordningarna ger företag en möjlighet att fullgöra sina skatteskyldigheter i identifieringsmedlemsstaten med avseende på varor

och tjänster som omfattas av ordningarna. Ordningarna förenklar därmed skyldigheterna för företag som bedriver gränsöverskridande handel.

De föreslagna direktivändringarna minskar aktörernas administrativa kostnader. Ändringarna i genomförandeförordningen harmoniserar tillämpningen av direktivet och förbättrar därigenom rättssäkerheten och systemets funktion.

8 Ålands ställning

Frågan hör inte till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

9 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder ändringen av mervärdesskattedirektivet och genomförandeförordningen för direktivet i enlighet med huvuddragen i förslaget. De föreslagna bestämmelserna bidrar till att harmonisera tillämpningen av direktivet i de olika medlemsstaterna och förbättra rättssäkerheten och systemens funktion. Förslagets tekniska detaljer kräver dock ytterligare utredning.